

2. Аналитична геометрия в равнината – решения на задачите

2.1. Уравнение на права

2. б) $\vec{p}(-B, A) = \vec{p}(1, 3) \Rightarrow A = 3, B = -1 \Rightarrow g: 3x - y + C = 0.$
 $M(1, 3) \in g \Rightarrow C = 0 \Rightarrow g: 3x - y = 0.$

в) $\vec{p}(-B, A) = \vec{p}(2, 1) \Rightarrow A = 1, B = -2 \Rightarrow g: x - 2y + C = 0.$
 $M(1, 1) \in g \Rightarrow C = 1 \Rightarrow g: x - 2y + 1 = 0.$

г) $\vec{p}(-B, A) = \vec{p}(3, 0) \Rightarrow A = 0, B = -3 \Rightarrow g: -3y + C = 0.$
 $M(2, 1) \in g \Rightarrow C = 3 \Rightarrow g: -3y + 3 = 0$ или $y = 1.$

д) $\vec{p}(-B, A) = \vec{p}(0, 2) \Rightarrow A = 2, B = 0 \Rightarrow g: 2x + C = 0.$
 $M(3, 1) \in g \Rightarrow C = -6 \Rightarrow g: 2x - 6 = 0$ или $g: x = 3.$

6. а) $\vec{p}(-3, 2) \Rightarrow A = 2, B = 3 \Rightarrow g: 2x + 3y + C = 0$
 $M(1, 0) \in g \Rightarrow C = -2, g: 2x + 3y - 2 = 0.$

б) $\vec{p}(3, \frac{1}{2}) \Rightarrow A = \frac{1}{2}, B = -3, g: \frac{1}{2}x - 3y + C = 0.$
 $M(1, 2) \in g \Rightarrow C = \frac{11}{2}, g: \frac{1}{2}x - 3y + \frac{11}{2} = 0$ или $g: x - 6y + 11 = 0.$

в) $\vec{p}(4, 0), \Rightarrow A = 0, B = -4 \Rightarrow g: -4y + C = 0.$
 $M(3, 2) \in g \Rightarrow C = 8 \Rightarrow g: -4y + 8 = 0,$ или $g: y = 2$

г) $\vec{p}(0, 2), \Rightarrow A = 2, B = 0 \Rightarrow g: 2x + C = 0.$
 $M(-1, 1) \in g \Rightarrow C = 2 \Rightarrow g: 2x + 2 = 0,$ или $g: x = -1$

д) $\vec{p}(-\frac{1}{2}, -\frac{1}{4}), \Rightarrow A = -\frac{1}{4}, B = \frac{1}{2}, g: -\frac{1}{4}x + \frac{1}{2}y + C = 0.$
 $M(2, 1) \in g \Rightarrow C = 0, g: -\frac{1}{4}x + \frac{1}{2}y = 0$ или $g: x - 2y = 0.$

е) $\vec{p}(2, -5), \Rightarrow A = -5, B = -2 \Rightarrow g: -5x - 2y + C = 0.$
 $M(-2, 5) \in g \Rightarrow C = 0, g: 5x + 2y = 0.$

7. а) $g: \frac{x-3}{1-3} = \frac{y+4}{2+4}$, $g: 3x+y-5=0$.

б) $g: \frac{x+2}{3+2} = \frac{y-1}{3-1}$, $g: 2x-5y+9=0$

в) Абсцисите на двете точки са равни $x_1 = x_2 = -4 \Rightarrow g: x = -4$.

г) Ординатите на двете точки са равни $y_1 = y_2 = 3 \Rightarrow g: y = 3$

д) $g: \frac{x-5}{0-5} = \frac{y-0}{2-0}$, $g: 2x+5y-10=0$.

е) $g: \frac{x-0}{3-0} = \frac{y+3}{0+3}$, $g: x-y-3=0$.

8. а) $k = -3 \Rightarrow y = -3x + b$. От условието, че точката $A(1, 2)$ лежи на правата, намираме $b = 5$
 $\Rightarrow y = -3x + 5$.

б) $k = \frac{1}{2} \Rightarrow y = \frac{1}{2}x + b$, От условието, че точката $A(0, 2)$ лежи на правата, намираме $b = 2$
 $\Rightarrow y = \frac{1}{2}x + 2$.

в) $k = -\frac{2}{3} \Rightarrow y = -\frac{2}{3}x + b$. От условието, че точката $A(3, 2)$ лежи на правата, намираме
 $b = 4 \Rightarrow y = -\frac{2}{3}x + 4$.

г) $k = 5 \Rightarrow y = 5x + b$ От условието, че точката $A(3, 3)$ лежи на правата, намираме $b = -12$
 $\Rightarrow y = 5x - 12$.

д) $k = -4 \Rightarrow y = -4x + b$. От условието, че точката $A(-1, -1)$ лежи на правата, намираме
 $b = -5 \Rightarrow y = -4x - 5$.

9. а) $\varphi = 30^\circ$, $k = \operatorname{tg}30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{3} \Rightarrow y = \frac{\sqrt{3}}{3}x + b$. От условието, че точката $A(\sqrt{3}, -2)$ лежи на правата, намираме $b = -3 \Rightarrow y = \frac{\sqrt{3}}{3}x - 3$, общото уравнение на правата е $\sqrt{3}x - 3y - 9 = 0$.

б) $\varphi = 45^\circ$, $k = \operatorname{tg}45^\circ = 1 \Rightarrow y = x + b$. От условието, че точката $A(1, -2)$ лежи на правата, намираме $b = -3 \Rightarrow$ общото уравнение на правата е $x - y - 3 = 0$.

в) $\varphi = 60^\circ$, $k = \operatorname{tg} 60^\circ = \sqrt{3} \Rightarrow y = \sqrt{3}x + b$. От условието, че точката $A(-3, 1)$ лежи на правата, намираме $b = 1 + 3\sqrt{3} \Rightarrow$ общото уравнение на правата е $\sqrt{3}x - y + 3\sqrt{3} + 1 = 0$.

г) $\varphi = 120^\circ$, $k = \operatorname{tg} 120^\circ = -\sqrt{3} \Rightarrow y = -\sqrt{3}x + b$. От условието, че точката $A(2, 2)$ лежи на правата, намираме $b = 2 + 2\sqrt{3} \Rightarrow$ общото уравнение на правата е $\sqrt{3}x + y - 2(1 + \sqrt{3}) = 0$.

д) $\varphi = 135^\circ$, $k = \operatorname{tg} 135^\circ = -1 \Rightarrow y = -x + b$. От условието, че точката $A(-2, 1)$ лежи на правата, намираме $b = -1 \Rightarrow$ общото уравнение на правата е $x + y + 1 = 0$.

е) $\varphi = 150^\circ$, $k = \operatorname{tg} 150^\circ = -\frac{\sqrt{3}}{3} \Rightarrow y = -\frac{\sqrt{3}}{3}x + b$. От условието, че точката $A(1, 1)$ лежи на правата, намираме $b = 1 + \frac{\sqrt{3}}{3}$, \Rightarrow общото уравнение на правата е $\sqrt{3}x + 3y - 3 - \sqrt{3} = 0$.

ж) $\varphi = 0^\circ$, $k = \operatorname{tg} 0^\circ = 0 \Rightarrow y = b$. От условието, че точката $A(3, -3)$ лежи на правата, намираме $b = -3 \Rightarrow$ общото уравнение на правата е $y = -3$.

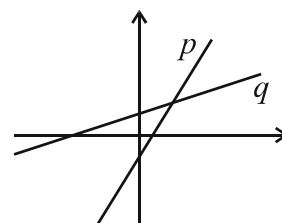
10. Декартовото уравнение на правата е $y = \frac{5x}{8} - \frac{1}{4}$, В.

11. Общото уравнение на тази права е $3x - y - 1 = 0$, Б.

12. Уравнението на правата е $\frac{x-2}{4-2} = \frac{y+3}{5+3}$, А.

13. Уравнението на правата е $\frac{x-5}{6-5} = \frac{y-1}{3-1}$, $2x - y - 9 = 0$, Г.

17. Нека B е пресечната точка на правите и проекцията ѝ върху Ox е точка A . Нека правите p и q пресичат Ox съответно в точките M и N и сключват с положителната посока на абсцисната ос съответно ъгли α и β . От чертежа имаме $AM < AN \Rightarrow \frac{BA}{AM} > \frac{BA}{AN} \Rightarrow \operatorname{tg} \alpha > \operatorname{tg} \beta \Rightarrow a > c$. А.

19. Декартовото уравнение на правата е $\frac{x-3}{-5-3} = \frac{y-10}{2-10}$, $y = x + 7 \Rightarrow \operatorname{tg} \varphi = 1$, $\varphi = 45^\circ$. Б.

20. Само правата BC сключва тъп ъгъл с положителната посока на $Ox \Rightarrow$ нейният ъглов коефициент е най-малък. Ъгловите коефициенти на правите CD и AC сравняваме, както в задача 17. Б.

21. Само ъгловият коефициент на правата от В) е положителен \Rightarrow само тази права сключва остър ъгъл с положителната посока на Ox .

2.2. Взаимно положение на две прави

4. а) Решаваме системата $\begin{cases} 2x - y + 7 = 0 \\ 4x + y + 1 = 0 \end{cases}$ и получаваме, че правите се пресичат в точката

$$\left(-\frac{4}{3}, \frac{13}{3}\right). \text{ За ъгъла } \varphi \text{ между правите получаваме } \cos \varphi = \frac{8-1}{\sqrt{4+1}\sqrt{16+1}} = \frac{7\sqrt{85}}{85}.$$

- б) Решаваме системата $\begin{cases} 6x + 3y - 1 = 0 \\ x = 2y \end{cases}$ и получаваме, че правите се пресичат в точката

$$\left(\frac{2}{15}, \frac{1}{15}\right). \text{ За ъгъла } \varphi \text{ между правите получаваме } \cos \varphi = \frac{6-6}{\sqrt{36+9}\sqrt{1+4}} = 0 \Rightarrow \text{правите са}$$

перпендикулярни.

Перпендикулярността на правите може да установим и с ъгловите им коефициенти: $k_1 = -2$,

$$k_2 = \frac{1}{2} \Rightarrow k_1 \cdot k_2 = -1 \Rightarrow \text{правите са перпендикулярни.}$$

- в) Образоваме системата $\begin{cases} 2x - 3y = 17 \\ y = \frac{2}{3}x + 1 \end{cases}$, $k_1 = k_2 = \frac{2}{3} \Rightarrow$ правите са успоредни.

- г) Решаваме системата $\begin{cases} 4x + y - 1 = 0 \\ y = \frac{4}{3}x + 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 4x + y - 1 = 0 \\ 4x - 3y + 3 = 0 \end{cases}$ и получаваме, че правите се

пресичат в точката $(0,1)$. За ъгъла φ между правите получаваме

$$\cos \varphi = \frac{16-3}{\sqrt{16+1}\sqrt{16+9}} = \frac{13\sqrt{17}}{85}.$$

5. а) $g_1: 2x - 3y + 1 = 0$, $k_1 = \frac{2}{3}$. Правата g е перпендикулярна на $g_1 \Rightarrow k k_1 = -1$, $k = -\frac{3}{2} \Rightarrow$

$$g: y = -\frac{3}{2}x + b. \text{ От условието } g \text{ да минава през точка } A(2,1) \text{ намираме } b = 4 \Rightarrow$$

$$g: y = -\frac{3}{2}x + 4 \text{ или } 3x + 2y - 8 = 0.$$

- б) $g_1: x - y + 3 = 0$, $k_1 = 1$. Правата g е перпендикулярна на $g_1 \Rightarrow k k_1 = -1$, $k = -1 \Rightarrow$

$$g: y = -x + b. \text{ От условието } g \text{ да минава през точка } A(1,3) \text{ намираме } b = 4 \Rightarrow$$

$$g: y = -x + 4 \text{ или } x + y - 4 = 0.$$

в) $g_1: -4x + 5y + 10 = 0, k_1 = \frac{4}{5}$. Правата g е перпендикулярна на $g_1 \Rightarrow k k_1 = -1, k = -\frac{5}{4}$
 $\Rightarrow g: y = -\frac{5}{4}x + b$. От условието g да минава през точка $A\left(\frac{1}{5}, \frac{1}{4}\right)$ намираме $b = \frac{1}{2} \Rightarrow$
 $g: y = -\frac{5}{4}x + \frac{1}{2}$ или $5x + 4y - 2 = 0$.

г) $g_1: x - 4y + 11 = 0, k_1 = \frac{1}{4}$. Правата g е перпендикулярна на $g_1 \Rightarrow k k_1 = -1, k = -4 \Rightarrow$
 $g: y = -4x + b$. От условието g да минава през точка $A\left(\frac{1}{2}, 3\right)$ намираме $b = 5 \Rightarrow$
 $g: y = -4x + 5$ или $4x + y - 5 = 0$.

д) $g_1: 2x + y - 2 = 0, k_1 = -2$. Правата g е перпендикулярна на $g_1 \Rightarrow k k_1 = -1, k = \frac{1}{2} \Rightarrow$
 $g: y = \frac{1}{2}x + b$. От условието g да минава през точка $A(-3, -2)$ намираме $b = -\frac{1}{2} \Rightarrow$
 $g: y = \frac{1}{2}x - \frac{1}{2}$ или $x - 2y - 1 = 0$.

6. а) $g_1: 3x + 4y - 5 = 0$. Правите са успоредни \Rightarrow коефициентите им пред x и y са пропорционални числа $\Rightarrow g: 3x + 4y + C = 0$. От условието g да минава през точка $A(1, 1)$ намираме $C = -7 \Rightarrow g: 3x + 4y - 7 = 0$.

б) $g_1: -2x + y + 3 = 0$. Правите са успоредни \Rightarrow коефициентите им пред x и y са пропорционални числа $\Rightarrow g: -2x + y + C = 0$. От условието g да минава през точка $A\left(1, \frac{1}{2}\right)$ намираме $C = \frac{3}{2} \Rightarrow g: -2x + y + \frac{3}{2} = 0, -4x + 2y + 3 = 0$.

в) $g_1: 2x - \frac{1}{2}y + 2 = 0$. Правите са успоредни \Rightarrow коефициентите им пред x и y са пропорционални числа $\Rightarrow g: 4x - y + C = 0$. От условието g да минава през точка $A(1, 2)$ намираме $C = -2 \Rightarrow g: 4x - y - 2 = 0$.

7. Да означим с g_1 правата, която е перпендикулярна на g и минава през A , а точката, в която g и g_1 се пресичат – с B .

а) $g: x-3y+2=0 \Rightarrow g_1: 3x+y+C=0$. От условието g_1 да минава през точка $A(1,2)$ намираме $C=-5$ или $g_1: 3x+y-5=0$.

Координатите на точка B са решенията на системата
$$\begin{cases} x-3y+2=0 \\ 3x+y-5=0 \end{cases} \Rightarrow B(1,3; 1,1).$$

Търсеното разстояние е $AB = \sqrt{(1,3-1)^2 + (1,1-2)^2} = \frac{3\sqrt{10}}{10}$.

б) $g: 2x-2y+1=0 \Rightarrow g_1: 2x+2y+C=0$. От условието g_1 да минава през точка $A(-1,1)$ намираме $C=0$ или $g_1: 2x+2y=0$.

Координатите на точка B са решенията на системата
$$\begin{cases} 2x-2y+1=0 \\ 2x+2y=0 \end{cases} \Rightarrow B(-\frac{1}{4}; \frac{1}{4}).$$

Търсеното разстояние е $AB = \sqrt{(-\frac{1}{4}+1)^2 + (\frac{1}{4}-1)^2} = \frac{3\sqrt{2}}{4}$.

в) $g: x+3y-2=0, g_1: -3x+y+C=0$. От условието g_1 да минава през точка $A(2,3)$ намираме $C=3$ или $g_1: 3x-y-3=0$.

Координатите на точка B са решенията на системата
$$\begin{cases} x+3y-2=0 \\ 3x-y-3=0 \end{cases} \Rightarrow B(1,1; 0,3).$$

Търсеното разстояние е $AB = \sqrt{(1,1-2)^2 + (0,3-3)^2} = \frac{9\sqrt{10}}{10}$.

8. За дадените прави съответно намираме: $k_a=2, k_b=-2, k_c=-\frac{1}{2}, k_d=-\frac{1}{2}$. Сравнявайки ъгловите коефициенти намираме $k_c=k_d \Rightarrow c \parallel d; k_a k_c = -1 \Rightarrow a \perp c, k_a k_d = -1 \Rightarrow a \perp d$. Отговор Б.

9 Нека $A \in q, q \perp p$ и $q \cap p = B$.

а) $p: 4x-3y+15=0 \Rightarrow q: 3x+4y+C=0$. От условието $A \in q$ и $A(1;-2)$ намираме $C=5 \Rightarrow q: 3x+4y+5=0$.

Решаваме системата
$$\begin{cases} 4x-3y+15=0 \\ 3x+4y+5=0 \end{cases}$$
 и намираме $B(-3,1)$.

Разстоянието е $AB = \sqrt{(-3-1)^2 + (1+2)^2} = 5$

б) $p: 9x + 3y - 30 = 0$, $p: 3x + y - 10 = 0 \Rightarrow q: -x + 3y + C = 0$. От условието $A \in q$ и $A(-2; -4)$ намираме $C = 10 \Rightarrow q: x - 3y - 10 = 0$.

Решаваме системата $\begin{cases} 3x + y - 10 = 0 \\ x - 3y - 10 = 0 \end{cases}$ и намираме $B(4, -2)$.

Разстоянието е $AB = \sqrt{(4+2)^2 + (-2+4)^2} = 2\sqrt{10}$.

11. Да означим с a дадената права и с b правата, която минава през точка $A(-1, 5; 2)$ и е успоредна на a .

а) $5x - 6y + 7 = 0$. Правите a и b имат съответно пропорционални коефициенти пред x и $y \Rightarrow b: 5x - 6y + C = 0$ и от условието, че b минава през A намираме $C = \frac{39}{2} \Rightarrow$

$b: 5x - 6y + \frac{39}{2} = 0$, $b: 10x - 12y + 39 = 0$.

б) $3x - 2y + 2 = 0$. Правите a и b имат съответно пропорционални коефициенти пред x и $y \Rightarrow b: 3x - 2y + C = 0$ и от условието, че b минава през A намираме $C = \frac{17}{2} \Rightarrow$

$b: 6x - 4y + 17 = 0$.

12. Намираме пресечната точка A на правите $3x + 3y - 5 = 0$ и $2x - 3y - 25 = 0$, като решим

системата $\begin{cases} 3x + 3y - 5 = 0 \\ 2x - 3y - 25 = 0 \end{cases} \Rightarrow A(6, -\frac{13}{3})$

а) Нека правата p минава през точката A и е успоредна на правата $7x - 5y - 2 = 0 \Rightarrow p: 7x - 5y + C = 0$. Тъй като p минава през точка A , то $C = -\frac{191}{3} \Rightarrow$

$p: 21x - 15y - 191 = 0$

б) Уравнението на оста Ox е $y = 0 \Rightarrow$ уравнението на правата е $y + C = 0$. Тъй като $A(6, -\frac{13}{3})$ лежи на правата, то $C = \frac{13}{3} \Rightarrow$ правата е $y = -\frac{13}{3}$ или $3y + 13 = 0$.

в) Уравнението на оста Oy е $x = 0 \Rightarrow$ уравнението на правата е $x + C = 0$. Тъй като $A(6, -\frac{13}{3})$ лежи на правата, то $C = -6 \Rightarrow$ правата е $x = 6$ или $x - 6 = 0$.

2.3. Приложение на векторите и аналитичната геометрия за решаване на триъгълник

2. а) $G\left(\frac{2+8+5}{3}, \frac{1+1+2}{3}\right), G\left(5, \frac{4}{3}\right).$

б) $M_a\left(\frac{8+5}{2}, \frac{1+2}{2}\right), M_a\left(\frac{13}{2}, \frac{3}{2}\right);$

$M_b\left(\frac{2+5}{2}, \frac{1+2}{2}\right), M_b\left(\frac{7}{2}, \frac{3}{2}\right);$

$M_c\left(\frac{2+8}{2}, \frac{1+1}{2}\right), M_c(5,1).$

в) $a = BC: \frac{x-8}{5-8} = \frac{y-1}{2-1}, x+3y-11=0;$

$b = AC: \frac{x-2}{5-2} = \frac{y-1}{2-1}, x-3y+1=0;$

$c = AB, y_1 = y_2 \Rightarrow c: y=1.$

г) $m_a: \frac{x-2}{\frac{13}{2}-2} = \frac{y-1}{\frac{3}{2}-1}, x-9y+7=0;$

$m_b: \frac{x-8}{\frac{7}{2}-8} = \frac{y-1}{\frac{3}{2}-1}, x+9y-17=0;$

$m_c: x=5.$

д) $h_a: -3x+y+C=0$ и минава през точка $A(2;1) \Rightarrow C=5 \Rightarrow h_a: 3x-y-5=0.$

$h_b: 3x+y+C=0$ и минава през точка $B(8;1) \Rightarrow C=-25 \Rightarrow h_b: 3x+y-25=0.$

$h_c: -x+C=0$ и минава през точка $C(5;2) \Rightarrow h_c: x=5$

е) $H_a: \begin{cases} x+3y-11=0 \\ 3x-y-5=0 \end{cases}, H_a\left(\frac{13}{5}, \frac{14}{5}\right);$

$H_b: \begin{cases} x-3y+1=0 \\ 3x+y-25=0 \end{cases}, H_b\left(\frac{37}{5}, \frac{14}{5}\right);$

$H_c: \begin{cases} y=1 \\ x=5 \end{cases}, H_c(5,1).$

ж) $AB = \sqrt{(8-2)^2 + (1-1)^2} = 6,$

$BC = \sqrt{(8-5)^2 + (1-2)^2} = \sqrt{10},$

$AC = \sqrt{(5-2)^2 + (2-1)^2} = \sqrt{10}. \Rightarrow P_{ABC} = 6 + 2\sqrt{10}.$

з) $C(5;2)$ и $H_c(5,1) \Rightarrow |h_c| = |CH_c| = 1 \Rightarrow S_{ABC} = \frac{c h_c}{2} = \frac{6 \cdot 1}{2} = 3.$

3. Нека успоредникът е $ABCD$. Тъй като $k_a = -\frac{8}{3} \neq k_b = -2$, то дадените прави не са успоредни и нека $AB: 8x+3y+1=0$, $AD: 2x+y-1=0$ и $d: 3x+2y+3=0$.

Координатите на точка A намираме, като решения на системата $\begin{cases} 8x+3y+1=0 \\ 2x+y-1=0 \end{cases}$, $A(-2,5)$.

Координатите на A не удовлетворяват уравнението на диагонала $d \Rightarrow A \notin d \Rightarrow d = BD$.

Тогава $B: \begin{cases} AB: 8x+3y+1=0 \\ d: 3x+2y+3=0 \end{cases}$, $B(1,-3)$ и $D: \begin{cases} AD: 2x+y-1=0 \\ d: 3x+2y+3=0 \end{cases}$, $D(5,-9)$.

Нека O е пресечната точка на диагоналите на успоредника. Координатите на C ще намерим, като използваме, че O е средата на отсечката $BD: O\left(\frac{1+5}{2}, \frac{-3-9}{2}\right)$, $O(3,-6)$.

Точка O е средата и на отсечката AC и нека $C(x,y) \Rightarrow \frac{x-2}{2}=3$, $x=8$ и $\frac{y+5}{2}=-6$, $y=-17 \Rightarrow C(8,-17)$.

4. Нека успоредникът е $ABCD$. Тъй като $k_a = \frac{1}{2} \neq k_b = 1$, то дадените прави не са успоредни и нека $AB: x-2y+8=0$ и $AD: x+y-7=0$. Координатите на точка A намираме, като решения

на системата $\begin{cases} x-2y+8=0 \\ x+y-7=0 \end{cases}$, $A(2,5)$.

Нека $C(x,y)$ и тъй като $F(-2,6)$ е средата на AC , намираме $C(-6,7)$.

$BC \parallel AD \Rightarrow BC: x+y+m=0$ и от условието, че BC минава през точка $C(-6,7)$ намираме $m=-1 \Rightarrow BC: x+y-1=0$.

По същия намираме уравнението на $DC: DC \parallel AB$ и минава през точка $C \Rightarrow DC: x-2y+20=0$.

Модул I. Геометрия – РЕШЕНИЯ

5. Нека ромбът е $ABCD$ и нека $d = AC: y = x - 4$ и $AB: 3y - x - 6 = 0$. Тогава координатите на

$$\text{точка } A \text{ са решенията на системата } \begin{cases} 3y - x - 6 = 0 \\ y = x - 4 \end{cases} \Rightarrow A(9, 5).$$

Нека $C(x, y)$ и тъй като $M(5, 1)$ е средата на AC намираме $C(1, -3)$.

Уравнението на диагонала BD намираме, като използваме, че е перпендикулярен на $AC: x - y - 4 = 0$ и минава през точка $M \Rightarrow BD: x + y + m = 0, m = -6 \Rightarrow BD: x + y - 6 = 0$.

$$B = AB \cap BD: \begin{cases} 3y - x - 6 = 0 \\ x + y - 6 = 0 \end{cases}, B(3, 3).$$

Нека $D(x, y)$ и тъй като $M(5, 1)$ е средата на BD намираме $D(7, -1)$.

6. Нека ромбът е $ABCD$ и O е пресечната точка на диагоналите му.

Дадените прави са успоредни и нека $AB: 5x - 2y + 1 = 0, CD: 5x - 2y + 34 = 0,$
 $AC: 3x + y - 6 = 0$.

Намираме координатите на точките A и C и уравнението на AC :

$$A: \begin{cases} 5x - 2y + 1 = 0 \\ 3x + y - 6 = 0 \end{cases}, A(1, 3); \quad C: \begin{cases} 5x - 2y + 34 = 0 \\ 3x + y - 6 = 0 \end{cases}, C(-2, 12) \Rightarrow AC: 3x + y - 6 = 0.$$

Координатите на средата O на AC са $O\left(-\frac{1}{2}, \frac{15}{2}\right)$.

Правата BD е перпендикулярна на AC и минава през точка $O \Rightarrow BD: x - 3y + 23 = 0$.

За координатите на върховете B и D последователно намираме:

$$B = AB \cap BD: \begin{cases} 5x - 2y + 1 = 0 \\ x - 3y + 23 = 0 \end{cases}, B\left(\frac{43}{13}, \frac{114}{13}\right),$$

$$D = CD \cap BD: \begin{cases} 5x - 2y + 34 = 0 \\ x - 3y + 23 = 0 \end{cases}, D\left(-\frac{56}{13}, \frac{81}{13}\right).$$

7. Нека $M(x_M, y_M)$ е средата на дадената отсечка $\Rightarrow x_M = -2$. От условието $M \in p$ намираме
 $y_M = 3 \Rightarrow M(-2, 3)$.

Нека търсената права е q , т.е. $q \perp p$ и $M \in q \Rightarrow q: 13x - 5y + 41 = 0$.

Върховете на триъгълника, образуван от координатните оси правата q имат координати $(0, 0),$
 $\left(-\frac{41}{13}, 0\right)$ и $\left(0, \frac{41}{5}\right) \Rightarrow S = \frac{1681}{130}$.

8. Правата CD е успоредна на AB и минава през точка $M \Rightarrow CD: 4x - 3y + 13 = 0$.

Нека M_1 е средата на AB . Тогава $MM_1 \perp AB$ и минава през $M(3, 5; 9) \Rightarrow$ уравнението ѝ е $MM_1: 6x + 8y - 93 = 0$.

По условие правата AB има общо уравнение $4x - 3y - 12 = 0$.

$$M_1 = AB \cap MM_1 \Rightarrow M_1: \begin{cases} 4x - 3y - 12 = 0 \\ 6x + 8y - 93 = 0 \end{cases} \Rightarrow M_1\left(\frac{15}{2}, 6\right).$$

Нека $A(x, y)$. Координатите на A намираме от условията $|AM_1| = \frac{5}{2}$ и $A \in AB$:

$$A: \begin{cases} \sqrt{\left(\frac{15}{2} - x\right)^2 + (6 - y)^2} = \frac{5}{2} \\ 4x - 3y - 12 = 0 \end{cases}. \text{ От второто уравнение } y = \frac{4x}{3} - 4, \text{ заместваме в първото и след}$$

преобразувания получаваме $\sqrt{(10x - 75)^2} = 15$ или $|10x - 75| = 15$.

Корените на последното уравнение са 6 и 9 и съответните стойности за y са 4 и 8.

$\Rightarrow A(6, 4)$ и $B(9, 8)$, защото $|AM_1| = |BM_1|$.

Сега намираме уравнението на $AD: 3x + 4y - 34 = 0$ и $BC: 3x + 4y - 59 = 0$.

9. Дадените прави са успоредни, т.е. търсим разстоянието между две успоредни прави. Ще постъпим по следния начин: избираме произволна точка A от a и намираме разстоянието от A до b .

Избираме $A(0, 3) \in a$. Нека $B \in b$ и $AB \perp b \Rightarrow AB: x - y + 3 = 0$.

$$B = b \cap AB: \begin{cases} x + y + 5 = 0 \\ x - y + 3 = 0 \end{cases}, B(-4, -1).$$

$$\Rightarrow AB = 4\sqrt{2}$$

2.4. Нормално уравнение на окръжност

3. Нека търсената окръжност има уравнение $(x - \alpha)^2 + (y - \beta)^2 = R^2$, където $C(\alpha, \beta)$ и R са съответно центърът и радиусът на окръжността.

а) Заместваме координатите на дадените точки в уравнението на окръжността и получаваме системата:

$$\begin{cases} (-1 - \alpha)^2 + (-2 - \beta)^2 = R^2 \\ (-2 - \alpha)^2 + (-1 - \beta)^2 = R^2 \\ (-2 - \alpha)^2 + (-2 - \beta)^2 = R^2 \end{cases} .$$

Решенията на системата са $\alpha = -\frac{3}{2}$, $\beta = -\frac{3}{2}$, $R^2 = \frac{1}{2}$.

Уравнението на окръжността е $(2x + 3)^2 + (2y + 3)^2 = 2$.

б) Заместваме координатите на дадените точки в уравнението на окръжността и получаваме системата:

$$\begin{cases} (-2 - \alpha)^2 + (-3 - \beta)^2 = R^2 \\ (-3 - \alpha)^2 + (-3 - \beta)^2 = R^2 \\ (-2 - \alpha)^2 + (-1 - \beta)^2 = R^2 \end{cases} .$$

Решенията на системата са $\alpha = -\frac{5}{2}$, $\beta = -2$, $R^2 = \frac{5}{4}$.

Уравнението на окръжността е $(2x + 5)^2 + (2y + 4)^2 = 5$.

в) Заместваме координатите на дадените точки в уравнението на окръжността и получаваме системата:

$$\begin{cases} (2 - \alpha)^2 + (-2 - \beta)^2 = R^2 \\ (-2 - \alpha)^2 + (2 - \beta)^2 = R^2 \\ (-2 - \alpha)^2 + (-2 - \beta)^2 = R^2 \end{cases} .$$

Решенията на системата са $\alpha = 0$, $\beta = 0$, $R^2 = 8$.

Уравнението на окръжността е $x^2 + y^2 = 8$.

5. Нека търсената окръжност има уравнение $(x - \alpha)^2 + (y - \beta)^2 = R^2$, където $C(\alpha, \beta)$ и R са съответно центърът и радиусът на окръжността.

Заместваме координатите на дадените точки в уравнението на окръжността и получаваме системата:

$$\begin{cases} (1 - \alpha)^2 + (2 - \beta)^2 = R^2 \\ \alpha^2 + (1 - \beta)^2 = R^2 \\ (1 - \alpha)^2 + \beta^2 = R^2 \end{cases} .$$

Решенията на системата са $\alpha = 1$, $\beta = 1$, $R^2 = 1$.

Уравнението на окръжността е $(x - 1)^2 + (y - 1)^2 = 1$.

б) Решаваме системата $\begin{cases} (x-1)^2 + (y-1)^2 = 1 \\ x = 0 \end{cases}$, която има единствено решение $(0,1)$.

Следователно окръжността и оста Oy имат единствена обща точка и Oy е допирателна към окръжността..

Аналогично намираме, че окръжността и оста Ox имат единствена обща точка $(1,0)$.

Геометрично решение. Задачата е: Дадена е окръжност с център $C(1,1)$ и радиус $R=1$. Да се намери взаимното положение на координатните оси и окръжността.

Нека $CA \perp Ox$, $A \in Ox$ и $CB \perp Oy$, $B \in Oy$. Тъй като $C(1,1)$, то $OA = OB = AC = BC = 1 \Rightarrow AC = 1 = R \Rightarrow A$ лежи на окръжността. Получихме, че Ox е перпендикулярна на радиуса AC в точката $A \Rightarrow Ox$ е допирателна към окръжността в точка A и A е единствената има обща точка.

Аналогично Oy е допирателна към окръжността в точката B .

6. В уравнението на окръжността отделяме точен квадрат за x и y :

$x^2 + 2x + 1 + y^2 - 3y + \frac{9}{4} - 1 - \frac{9}{4} - 7 = 0 \Leftrightarrow (x+1)^2 + (y-\frac{3}{2})^2 = \frac{41}{4} \Rightarrow$ координатите на центъра са $(-1, \frac{3}{2})$ и дължината на радиуса е $\frac{\sqrt{41}}{2}$.

7. Нека търсената окръжност има уравнение $(x-\alpha)^2 + (y-\beta)^2 = R^2$, където $C(\alpha, \beta)$ и R са съответно центърът и радиусът на окръжността.

Решаваме системата $\begin{cases} (2-\alpha)^2 + (2-\beta)^2 = R^2 \\ (-5-\alpha)^2 + (-5-\beta)^2 = R^2 \\ (1-\alpha)^2 + (-5-\beta)^2 = R^2 \end{cases}$, $\alpha = -2$, $\beta = -1$, $R^2 = 25$.

Уравнението на окръжността е $(x+2)^2 + (y+1)^2 = 25$.

8. Нека k е търсената окръжност. Тя е концентрична с дадената, следователно имат един и същ център $(3,-2) \Rightarrow$ уравнението е $k: (x-3)^2 + (y+2)^2 = R^2$.

Радиуса намираме от условието, че $A(4;-1)$ лежи на k , $R^2 = 2$.

$\Rightarrow k: (x-3)^2 + (y+2)^2 = 2$.

9. Записваме нормалното уравнение на дадената окръжност, като отделим точни квадрати за x и

$$\text{за } y: \left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + (y - 2)^2 = \frac{29}{4}$$

Дадената окръжност и k са концентрични, следователно имат един и същ център \Rightarrow

$$k: \left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + (y - 2)^2 = R^2.$$

Радиуса намираме от условието k да минава през точка $A(-3;4)$: $R^2 = \frac{25}{4}$.

$$\Rightarrow k: \left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + (y - 2)^2 = \frac{25}{4}.$$

б) Уравнението на оста Oy е $x = 0$.

При $x = 0$ уравнението $\left(0 + \frac{3}{2}\right)^2 + (y - 2)^2 = \frac{25}{4}$ има два корена $y_1 = 0$ и $y_2 = 4$.

Координатите на точките N и P са $(0,0)$ и $(0,4)$.

Проект № 1
Разлагане на вектор като
линейна комбинация на векторите от базата

Решение.

1) Нека $\overrightarrow{AB} = \vec{a}$ и $\overrightarrow{AD} = \vec{b}$.

За база в равнината избираме векторите \vec{a} и \vec{b} . Очевидно това е една ортогонална база.

2) $\overrightarrow{AC} = \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC} = \vec{a} + \vec{b}$.

$$\overrightarrow{DQ} = -\vec{b} + \frac{\vec{a}}{2} = \frac{\vec{a}}{2} - \vec{b}.$$

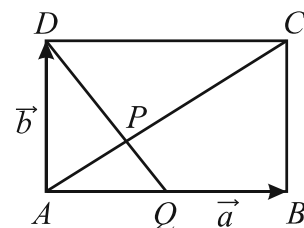
3) $\overrightarrow{AP} = x\overrightarrow{AC} = x\vec{a} + x\vec{b}$. (1)

4) $\overrightarrow{DP} = y\overrightarrow{DQ} = \frac{y}{2}\vec{a} - y\vec{b}$.

5) $\overrightarrow{AP} = \overrightarrow{AD} + \overrightarrow{DP} = \vec{b} + \frac{y}{2}\vec{a} - y\vec{b} = \frac{y}{2}\vec{a} + (1-y)\vec{b}$. (2)

6) От (1) и (2) получаваме системата $\begin{cases} x = \frac{y}{2} \\ x = 1 - y \end{cases}$, откъдето $y = \frac{2}{3}$ и $x = \frac{1}{3}$.

Тогава $\overrightarrow{AP} = \frac{1}{3}\vec{a} + \frac{1}{3}\vec{b}$.

Проект № 2

Приложение на скаларното произведение

Решение.

1) Нека $\overrightarrow{AB} = \vec{a}$ и $\overrightarrow{AD} = \vec{b}$.

За база в равнината избираме векторите \vec{a} и \vec{b} . Очевидно това е една ортогонална база.

Според условието $|\vec{a}| = 4$ и $|\vec{b}| = 2$.

Имаме $\vec{a}^2 = 16$, $\vec{b}^2 = 4$ и $\vec{a}\vec{b} = 0$.

2) $\overrightarrow{AM} = \overrightarrow{AD} + \overrightarrow{DM} = \vec{b} + \frac{1}{4}(-\vec{b} + \vec{a}) = \frac{1}{4}(\vec{a} + 3\vec{b})$.

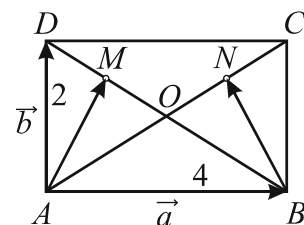
$$\overrightarrow{BN} = \overrightarrow{BA} + \overrightarrow{AN} = -\vec{a} + \frac{3}{4}(\vec{a} + \vec{b}) = \frac{1}{4}(-\vec{a} + 3\vec{b}).$$

3) $|\overrightarrow{AM}| = \sqrt{\left(\frac{1}{4}(\vec{a} + 3\vec{b})\right)^2} = \frac{1}{4}\sqrt{\vec{a}^2 + 6\vec{a}\vec{b} + 9\vec{b}^2} = \frac{1}{4}\sqrt{16 + 9 \cdot 4} = \frac{1}{4}\sqrt{4 \cdot 13} = \frac{\sqrt{13}}{2}$.

$$|\overrightarrow{BN}| = \sqrt{\left(\frac{1}{4}(-\vec{a} + 3\vec{b})\right)^2} = \frac{1}{4}\sqrt{\vec{a}^2 - 6\vec{a}\vec{b} + 9\vec{b}^2} = \frac{1}{4}\sqrt{16 + 9 \cdot 4} = \frac{1}{4}\sqrt{4 \cdot 13} = \frac{\sqrt{13}}{2}.$$

4) $\overrightarrow{AM} \cdot \overrightarrow{BN} = \frac{1}{4}(\vec{a} + 3\vec{b}) \cdot \frac{1}{4}(-\vec{a} + 3\vec{b}) = \frac{1}{16}(9\vec{b}^2 - \vec{a}^2) = \frac{1}{16}(36 - 16) = \frac{5}{4}$.

$$\cos \angle(\overrightarrow{AM}, \overrightarrow{BN}) = \frac{\frac{5}{4}}{\frac{\sqrt{13}}{2} \cdot \frac{\sqrt{13}}{2}} = \frac{5}{13}.$$

Проект № 3
Уравнение на права

Решение.

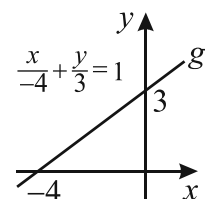
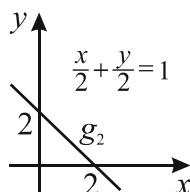
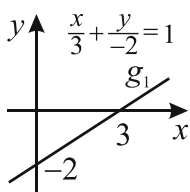
1)

$$g_1: \frac{x}{3} + \frac{y}{-2} = 1$$

$$g_2: \frac{x}{2} + \frac{y}{2} = 1$$

$$g_3: \frac{x}{-4} + \frac{y}{3} = 1$$

2)

3) $\frac{x}{-3} + \frac{y}{4} = 1$

4)

$$\frac{x}{5} + \frac{y}{6} = 1 \quad (5,0) \text{ и } (0,6)$$

$$\frac{x}{7} + \frac{y}{-7} = 1 \quad (7,0) \text{ и } (0,-7)$$

$$\frac{x}{-3} + \frac{y}{-2} = 1 \quad (-3,0) \text{ и } (0,-2)$$

$$2x + 3y = 1 \quad (\frac{1}{2}, 0) \text{ и } (0, \frac{1}{3})$$

Проект № 5

Приложение на векторите в аналитичната геометрия

Нека $A(0,0)$, $B(0,4)$ и $D(0,2) \Rightarrow C(4,2)$, $Q(2,0)$

Намираме уравненията на правите AC и DQ :

$$AC: x = 2y$$

$$DQ: x + y - 2 = 0$$

Решаваме системата: $\begin{cases} x = 2y \\ x + y - 2 = 0 \end{cases}$ и намираме координатите на точка $P(\frac{4}{3}, \frac{2}{3})$.

$$\Rightarrow \overrightarrow{AP}(\frac{4}{3}, \frac{2}{3}) \text{ и } \overrightarrow{DP}(\frac{4}{3}, -\frac{4}{3})$$

$$|\overrightarrow{AP}| = \sqrt{\frac{16}{9} + \frac{4}{9}} = \frac{2\sqrt{5}}{3}; \quad |\overrightarrow{DP}| = \frac{4\sqrt{2}}{3}; \quad \overrightarrow{AP} \cdot \overrightarrow{DP} = \frac{16}{9} - \frac{8}{9} = \frac{8}{9}$$

$$\Rightarrow \cos(\overrightarrow{AP}, \overrightarrow{DP}) = \frac{\overrightarrow{AP} \cdot \overrightarrow{DP}}{|\overrightarrow{AP}| |\overrightarrow{DP}|} = \frac{\sqrt{10}}{10}$$